

GRUP D'ANELLAMENT
CALLETENES-OSONA

Els mussols són ocells coneguts tradicionalment tant aquí a Osona com arreu, degut a les històries de tot tipus que sobre ells s'han explicat i s'expliquen. El fet de ser uns ocells d'hàbits nocturns, poc visibles i sovint només reconeixibles pels crits variats que emeten a la nit, els ha fet populars sobretot per la gent de pagès.

El que ja no sap tothom és que a Osona s'hi poden observar regularment set espècies de mussols i que aquests difereixen en els seus costums (hàbitat, alimentació, llocs de nidificació..). Farem un repàs de cada espècie.

ELS MUSSOLS DE LA COMARCA D'OSONA

GAMARÚS (Strix aluco)

L'OLIBA (Tyto alba)

Es potser el rapinyaire nocturn més conegut en general pel fet d'estar tot l'any proper als habitatges humans. Es de mides mitjanes i té el plomatge blanc del dors i marró de les parts superiors. Nidifica sobretot en campanars i cases velles, preferentment en llocs molt foscos. També ho fa en roquissars i cingles però menys freqüentment. S'alimenta de petits rosegadors, pardals i d'altres ocelllets. Juntament amb el mussol comú i el xot inicia la cria relativament tard normalment a finals d'abril o principis de maig.

Segons les nostres dades pot treure niarades de 1 a 7 polls. És típic veure-la enmig de poblacions o en camps vora les cases de pagès. Es pot veure arreu de la comarca però és més present a la Plana, ja que evita les grans extensions de bosc.

EL MUSSOL COMÚ (Athene noctua)

Ateny mides petites (uns 21 cm). És de tons marró-grisosos a tot el cos amb taques blanques. Abunda tot l'any a la Plana; prefereix

els llocs oberts en camps i no rebutja els habitatges humans per nidificar-hi (sobretot si estan abandonats). També ho fa en arbres vells o petits cingles. És més rar a mesura que ens anem allunyant de la Plana i anem guanyant alçada ja que no li agraden els llocs amb molt de bosc. La seva alimentació es basa fonamentalment en insectes, pardals i petits rosegadors. S'han observat a Osona niarades de 2 a 5 polls.

XOT (Otus scops)

Es el mussol més petit dels que podem veure per aquí. Normalment presenta un plomatge totalment gris tacat de blanc amb dos petits plomalls al cap semblants a dues orelles. Hi ha individus de color marró. És l'únic mussol estival a Osona ja que arriba a les nostres latituds pel més d'abril i marxa cap al continent africà a finals d'agost. Habita grans jardins, arbredes i vores de rius i rieres; és rar veure'l en boscos molt espessos. Té un règim alimentari exclusivament insectívor. Li agrada niar en forats d'arbres o en níus de

garges vells, però no refusa les caixes-niu; sol treure niarades de 2 a 5 polls. El podem escoltar fàcilment per tota la comarca, excepte als indrets més alts; el seu cant aflautat és inconfusible.

EL MUSSOL BANYUT (Asio otus)

Tal com el seu nom indica porta uns plomalls sobre el cap proporcionadament més llarg que els del xot. Té tot el cos de color marró-grisós amb taquetes més clares. Es pot veure tot l'any a Osona sobretot a la Plana, on en certs indrets arriba a ser comú; es presenta molt menys freqüentment a les zones més altes i boscoses. Nidifica en bosquets poc espessos, en níus vells de garges i d'altres còrvids. Sol fer niuades de 1 a 3 polls. Juntament amb el gamarús i el duc, inicia la reproducció aviat, a finals de febrer o principis de març. S'alimenta sobretot de petits rosegadors i pardals. És el mussol més silenciós; és rar de sentir-lo a totes les èpoques de l'any. Només sol cridar alarmat quan algú s'acosta al seu niu.

NATURA

GRUP D'ANELLAMENT CALDETENES-OSONA

MUSSOL EMIGRANT (*Asio flammeus*)

Es el rapinyaire nocturn més rar de veure aquí a Osona. Molt semblant al mussol banyut és de tons més clars i té les orelles més curtes. S'ha vist regularment, però comptades vegades a la Plana, en temps de pas o a l'hivern. Com cal esperar no s'ha trobat mai nidificant a la comarca ja que aquest ocell nidifica regularment al centre i nord d'Europa.

EL GAMARUS (*Strix aluco*)

Ateny mides mitjanes i té el plomatge gris o marró tacat. Junt amb l'òliba són els únics mussols presents a la comarca que tenen els ulls negres. Habita tota mena d'indrets boscosos i és present a tota la comarca tot i ser bastant escàs al mig de la Plana. Evita grans extensions obertes amb camps i poca vegetació. Per a nidificar usa forats de grans arbres vells, petits cingles o cases abandonades. Sol fer niarades de 1 a 4 polls, segons les dades que tenim d'Osona.

L'alimentació d'aquest ocell és variada: menja petits rosegadors, rates i ocells de petita i mitjana mida; s'ha comprovat en una ocasió que pot menjar fins i tot crancs de riu. Aquí s'anomena popularment

"busaroca". Es típic de sentir el seu cant a l'hivern i a la primavera als boscos d'Osona.

MUSSOL (*Athene noctua*)

EL DUC (*Bubo bubo*)

Es el mussol més gran d'Europa (arriba a fer 70 cm); és de tonalitats marronoses per sobre i clares al dessota.

Habita localment tota mena d'indrets, des de zones boscoses fins a indrets oberts a la Plana. Li agrada refugiar-se de dia en llocs tranquils i caçar de nit als indrets més oberts. S'alimenta de gran varietat de preses, sobretot petits i grans rosegadors, conills tota mena d'ocells, serps... A Osona s'han trobat niarades de 1 a 3 polls, però normalment en sol treure només un. Als mesos d'hivern, emet un cant curt i greu molt característic, que se sent a molta distància.

Grup d'Anellament

ESPECIE NOM VULGAR (Nom científic)	No. d'exemplars anellats
OLIBA (<i>Tyto alba</i>)	55
MUSSOL COMU (<i>Athene noctua</i>)	65
XOT (<i>Otus scops</i>)	60
MUSSOL BANYUT (<i>Asio otus</i>)	51
GAMARUS (<i>Strix aluco</i>)	14
DUC (<i>Bubo bubo</i>)	4
Rapinyaires nocturs anellats fins al 9 de maig del 90 pel GRUP D'ANELLAMENT CALDETENES-OSONA.	